

Statistiska meddelanden

Beställningsnummer

F 15 SM 8801

Nyföretagandet i Sverige 1986 och 1987

New firms in Sweden 1986 and 1987

~~Sverige~~
P 3/7

Nyföretagandet i Sverige på oförändrad nivå de senaste tre åren – men stora regionala skillnader

Enl SCBs nyetableringsstatistik har nyföretagandet i Sverige legat på i stort sett oförändrad nivå under den senaste treårsperioden.

Under 1985 låg nyföretagandet på 18 100 företag. 1986 konstaterades en mindre nedgång - 4 procent - till 17 450 företag. För 1987 slutligen tyder årets undersökning på ett nyföretagande kring 17 900 företag.¹

Totalt beräknas 35 000 personer - varav 22 000 på heltid - sysselsättas i de företag som startade 1987. De under 1986 nystartade företagen sysselsatte 34 000 personer varav 20 000 på heltid.

Nyetableringsfrekvensen enligt den länsvisa redovisningen - antal nystartade i procent av det totala företagsbeståndet i länet - toppas både 1986 och 1987 av Uppsala och Stockholms län. Däremot tyder undersökningen på att den procentuella ökningen av antal nya företag mellan 1986 och 1987 varit störst i Sydsverige och vissa norrlands-län.

Oförändrat hög etableringsnivå i mellansverige – största ökningen i sydsverige

Den höga etableringsnivån 1986 i Stockholmsregionen och Östra och Norra Mellansverige har bibehållits under 1987.

Från en relativt låg nivå 1986 har en 20 procentig ökning av nyföretagandet uppmätts i Sydsverige. Malmöhus län ökade från ca 1 600 nya företag 1986 till 2 000 1987 och Blekinge län från ca 180 till 240 nya företag 1987.

¹⁾ Samtliga uppgifter i detta SM avseende 1987 är preliminära. Definitiva uppgifter för 1987 kommer att kunna publiceras i anslutning till nästa års undersökning.

STATISTISKA
CENTRALBYRÅN
88. 08 08.
Biblioteket

Sveriges officiella statistik

SCB

Statistiska centralbyrån

Producent
Förfrågningar

SCB, Enheten för servicenärningar
Leif Svanteson, tfn 019-17 61 59
Kristina Pettersson, tfn 019-17 61 58
Göran Grabö, tfn 019-17 61 57
F-Företag ISSN 0346-606X
3 juni 1988. SCB-Tryck, Örebro

Serie
Från trycket

© 1988 Statistiska centralbyrån, 115 81 Stockholm. Ansvarig utgivare Jan Högrelius. Statistiska meddelanden (SM) kan köpas från SCB, Distribution, 701 89 Örebro, tfn 019-17 68 00

© 1988 Statistics Sweden. Statistical Reports can be obtained from SCB-Distribution, S-701 89 Örebro, Sweden

I mellersta och norra Norrland har nyföretagandet ökat med i genomsnitt 7 procent. Den länsvisa redovisningen visar dock på en ganska splittrad bild. I Västerbottens och Västernorrlands län har uppmätts relativt stora ökningar - från 360 till 470 nya företag respektive från 340 till 420 nya företag - medan minskningar har uppmätts för Norrbottens och Jämtlands län - 420 till 350 nya företag respektive 220 till 200 nya företag.

Etableringsfrekvensen toppas både 1986 och 1987 av Stockholms- och Uppsala län

I genomsnitt för hela riket utgjorde de nystartade företagen 5,8 procent av det totala företagsbeståndet under 1987. (Jfr tabell 2 och diagram). Den högsta etableringsfrekvensen 1987 - liksom 1986 - gällde i Uppsala (7,6 procent) och Stockholms län (7,1 procent).

Över genomsnittet 1987 låg också Malmöhus (6,6 procent), Örebro (6,1 procent), Gävleborg (6,1 procent) och Västerbottens län (6,0 procent).

Den lägsta etableringsfrekvensen 1987 gällde i Kristianstads (4,0 procent), Jämtlands (4,0 procent) och Gotlands län (3,7 procent).

Antalet konkurser utgjorde i genomsnitt 1,8 procent av företagsbeståndet. Storstadslänen Stockholm, Göteborg och Malmöhus hade hög konkursfrekvens (2,1, 2,3 resp 2,0 procent). Gotland, Örebro, Skåne, Blekinge och Västerbottens län låg i detta avseende lägst (0,8, 1,2, 1,2, 1,3 respektive 1,3 procent).

Företag med byggnads- och konsultverksamhet ökade mellan 1986 och 1987

Nära tre fjärdedelar av nyföretagandet skedde inom tjänstesektorn (12 800 av totalt 17 900 nya företag (se tabell 1)). Av de nya tjänsteföretagen var närmare hälften varuhandels-, hotell- och restaurangföretag (6 200 företag). Den näst största gruppen var konsultföretag med 3 650 nystartade företag.

Antalet nystartade företag inom varuhandels-, hotell- och restaurangverksamhet var oförändrat 1987 jämfört med 1986. Däremot ökade nyföretagandet bland konsulter och övrig tjänsteverksamhet med totalt 7 procent - drygt 400 företag.

Ännu högre ökningstakt - 9 procent - visade byggnads- och bygghantverksbranschen (från 2 730 1986 till 2 980 nystartade företag 1987). Nyföretagandet inom industrin däremot minskade med 6 procent (från 2 270 1986 till 2 130 företag 1987).

Den högsta etableringsfrekvensen (antal nystartade företag i relation till företagsbeståndet) gällde bland konsulter och övriga tjänsteföretag med totalt 6,8 procent nystartade företag. Även byggnads- och bygghantverksbranschen visade hög etableringsfrekvens (6,4 procent). Industrin hade den lägsta etableringsfrekvensen (4,4 procent).

Hälften av de nya företagen har lägre omsättning än 300 000 kronor

De nystartade företagen är i regel mycket små. Drygt hälften av företagen hade en omsättning under 300 000 kronor. Knappt vart femte företag beräknas ha över 1 miljon kronor i omsättning.

Ser man till sysselsättningen som storleksmått var det ca 60 procent av företagen som sysselsatte minst en person på heltid. Vart sjunde företag sysselsatte två personer och vart elfte tre eller flera personer på heltid.

Av de nystartade företagen drevs drygt 40 procent som personligt företag. Knappt vart tredje företag drevs i aktiebolagsform och vart femte som handels- eller kommanditbolag. Företagsstrukturen vad gäller omsättning, antal sysselsatta och företagsform visar inga större skillnader mellan 1986 och 1987.

Beskrivning av undersökningens uppläggning och kvalitet

Bakgrund

Registerstudier över nyföretagandet i Sverige har före 1985 gjorts av SCB för etableringsåren 1982, 1983 och 1984. Den första undersökningen hade karaktär av provundersökning och präglades av extra stor osäkerhet. Även de därpå följande undersökningarna innehöll ett relativt stort mått av osäkerhet. Detta berodde främst på kvalitetsbrister i SCBs centrala företags- och arbetsställeregister (CFAR), som under denna period varit under kontinuerlig registeruppbyggnad. Andra bidragande orsaker har varit svårigheter med att bilda en representativ urvalsram och att via då använda enkät kunna mäta om verksamhet varit helt ny eller endast ett resultat av ombildning eller dylikt.

Den 1 juli 1986 höjdes gränsen för momsregistrering från 10 000 till 30 000 kronor, vilket redan i slutet av 1986 bör kunnat påverka antal nyregistrerade företag till CFAR. För att erhålla en riktig tidsserie har därför företag med en omsättning understigande 30 000 kronor uteslutits ur respektive års uppgifter.

Undersökningens uppläggning

Undersökningen av nyföretagandet baseras på ett urval av de företag som nyregistrerats som verksamhetsdrivande i SCBs centrala företags- och arbetsställeregister (CFAR). En registrering i CFAR uppstår då ny verksamhet startar men även när en verksamhet byter ägare, juridisk form eller dylikt. Den enkätundersökning som följer skall därför göra det möjligt att mäta det verkliga nyföretagandet skilt från företag som tillkommit genom ombildning etc. (Se blankett sid 11). Vidare har företaget tillfrågats om startår eftersom registreringsår och startår ej alltid sammanfaller (se nedan).

I årets undersökning - nyregistrerade företag 1/2 1987-30/1 1988 - var den genomsnittliga andelen verkligt nya företag 50 procent. (Största andelen 57 procent hade Uppsala och Älvsborgs län, lägsta andelen 46 procent hade Kopparbergs län). Av de nya företagen startade i genomsnitt 73 procent verksamhet under 1987, 4 procent under 1988 samt 23 procent under 1986 och tidigare.

Omfattning och urval

Som tidigare framgått baseras undersökningen av nyföretagandet på ett urval av de företag som nyregistrerats som verksamhetsdrivande i CFAR. För etableringsåret 1987 har nyregistreringar medtagits t o m januari 1988.

Personliga företag, företag drivna i handels- eller kommanditbolagsform samt aktiebolag ingår i undersökningen. Ur undersökningen har uteslutits företag inom SNI¹ 1 (jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske) och SNI¹ 831 (fastighetsförvaltning). Ideella föreningar, stiftelser och dylikt, ingår ej heller i undersökningen.

SCBs undersökning av 1987 har omfattat ett slumpmässigt stratifierat urval om 8 700 företag. Urvalsramen för 1987 - nyregistrerade företag i CFAR under perioden 1/2 1987-31/1 1988 bestod av 40 800 företag. Urvalsutökningen 1987 - från 4 800 företag 1986 till 8 700 företag 1987 - har gjorts för att främst möjliggöra en uppdragsfinansierad redovisning av vissa delbranscher på länsnivå.

Undertäckning och bortfall

Som tidigare framgått har nyregistreringar i CFAR t o m januari 1988 medtagits i 1987 års undersökning. Nya företag 1987 som i CFAR registrerats efter denna tidpunkt har därmed ej kunnat undersökas utan dessa kommer att ingå i nästa års undersökningsram. Korrigering för denna eftersläpning har gjorts med ledning av motsvarande periods tillskott till 1986 års undersökning (i genomsnitt 22,8 procent). Definitiva uppgifter för 1987 kommer att publiceras i anslutning till nästa års undersökning.

Svarsfrekvensen har varit i genomsnitt 88 procent. En bortfallsstudie har visat att andelen nya företag i bortfallet sannlikt motsvarar andelen bland svarande företag.

Bortfallet av enskilda uppgifter har varit negligerbart (betydande resurser har lagts ned på komplettering per telefon).

1) Avser Svensk Näringsgrensindelning

Mät- och urvalsfel

För att motverka mätfel har omfattande resurser lagts ned på kontroll av att enkäten blivit rätt uppfattad och därmed riktigt besvarad.

Urvalsfelet däremot blir dessvärre betydande i nyetableringsstatistiken trots stora urval. Detta beror huvudsakligen på att varje redovisningsgrupp byggs upp av resultat från flera undersökningsgrupper (strata). Gruppen byggnadsföretag 1987 exempelvis hämtas från registrerade byggnadsföretag i enkätundersökning från 1986, 1987 och 1988. Från varje årgång hämtas dessutom byggnadsföretag från två strata, ett med branschade företag och ett med obranschade företag.

För 1986 års definitiva nivåskattningar gäller följande urvalsbetingade osäkerhet med 95 procents konfidensintervall:

Hela riket (SNI 2-9)	17 456	+ 956	(+ 5 %)
Därav industrinäringar (SNI 2-5)	5 000	+ 599	(+ 12 %)
tjänstenäringar (SNI 6-9)	12 456	+ 838	(+ 7 %)

Konfidensintervallen i den länsvisa redovisningen ligger mellan + (15-24) procent. 70 procent av länen har konfidensintervall mellan + (15-20) procent. (Den som är intresserad kan ringa SCB, 019-176159 och begära ytterligare information om urvalsfelen).

Tabell 1 NYFÖRETAGANDET 1985-1987 TOTALT OCH MED FÖRDELNING PÅ NÄRINGSREN¹

Näringsgren (SNI) ²	1985	1986		1987 ⁴	
	Totalt	Totalt	Andel nya företag ³	Totalt	Andel nya företag ³
Industrinäringar (SNI 2-5)	5 010	5 000	5,3	5 110	5,4
Tillverkning o dyl (SNI 2-4)	2 550	2 270	4,7	2 130	4,4
Byggnadsverksamhet (SNI 5)	2 460	2 730	5,9	2 980	6,4
Tjänstenäringar (SNI 6-9)	13 090	12 450	5,8	12 830	6,0
Varuhandel, restaurang och hotellrörelse (SNI 6)	6 540	6 240	5,4	6 200	5,4
Övriga tjänstenäringar (SNI 7-9)	6 550	6 210	6,3	6 630 ⁵	6,8
Samtliga näringsgrenar (SNI 2-9)	18 100	17 450	5,7	17 940	5,8

1) Företag med minst 30 000 kronor i omsättning ingår.

2) Jordbruk, skogsbruk (SNI 1) fastighetsförvaltning (SNI 831) m m ingår ej i undersökningen och CFAR-uppgifterna.

3) Avser antal nya företag i procent av företagsbeståndet enl CFAR.

4) Uppgifterna är preliminära.

5) Varav konsultföretag (SNI 832) 3 650 företag

Tabell 2 NYA FÖRETAG 1986 PROCENTUELLT FÖRDELADE MED AVSEENDE PÅ NÄRINGSGREN OCH OMSÄTTNINGSGRUPP

Näringsgren (SNI)	Omsättning i 1 000 kr	Nya företag 1986 Totalt	Därav procentuellt inom nedanstående omsättningsgrupper				
			30-99	100-299	300-499	500-999	1 000-
Industrinäringar (SNI 2-5)		5 000	19	41	10	12	18
Tillverkning o dyl (SNI 2-4)		2 270	31	33	5	12	19
Byggnadsverksamhet (SNI 5)		2 730	9	47	14	12	18
Tjänstenäringar (SNI 6-9)		12 450	25	28	14	15	18
Varuhandel, restaurang och hotell (SNI 6)		6 240	23	23	12	19	23
Övriga tjänstenäringar (SNI 7-9)		6 210	26	33	16	12	13
SAMTLIGA NÄRINGSGRENAR (SNI 2-9)		17 450	23	32	13	14	18

Tabell 3 NYA FÖRETAG 1986 PROCENTUELLT FÖRDELADE MED AVSEENDE PÅ NÄRINGSGREN OCH ANTAL HELTIDSSYSSELSATTA

Näringsgren (SNI)	Nya företag 1986 Totalt	Därav procentuellt efter antal heltidssysselsatta			
		0	1	2	3 och fler
Industrinäringar (SNI 2-5)	5 000	33	41	13	13
Tillverkning o dyl (SNI 2-4)	2 270	37	40	11	12
Byggnadsverksamhet (SNI 5)	2 730	31	42	14	13
Tjänstenäringar (SNI 6-9)	12 450	41	39	13	7
Varuhandel, restaurang och hotell (SNI 6)	6 240	40	38	15	7
Övriga tjänstenäringar (SNI 7-9)	6 210	42	40	11	7
SAMTLIGA NÄRINGSGRENAR (SNI 2-9)	17 450	39	39	13	9

Tabell 4 NYA FÖRETAG 1986 PROCENTUELLT FÖRDELADE MED AVSEENDE PÅ NÄRINGSGREN OCH FÖRETAGSFORM

Näringsgren (SNI)	Nya företag 1986 Totalt	Därav procentuellt efter nedanstående företagsformer		
		Aktiebolag	Handelsbolag o dyl	Enskilda näringsidkare
Industrinäringar (SNI 2-5)	5 000	34	19	47
Tillverkning o dyl (SNI 2-4)	2 270	35	24	41
Byggnadsverksamhet (SNI 5)	2 730	33	15	52
Tjänstenäringar (SNI 6-9)	12 450	38	22	40
Varuhandel, restaurang och hotell (SNI 6)	6 240	35	26	39
Övriga tjänstenäringar (SNI 7-9)	6 210	41	19	40
SAMTLIGA NÄRINGSGRENAR (SNI 2-9)	17 450	37	21	42

Tabell 5 NYFÖRETAGANDET 1985-1987 MED REGIONAL FÖRDELNING

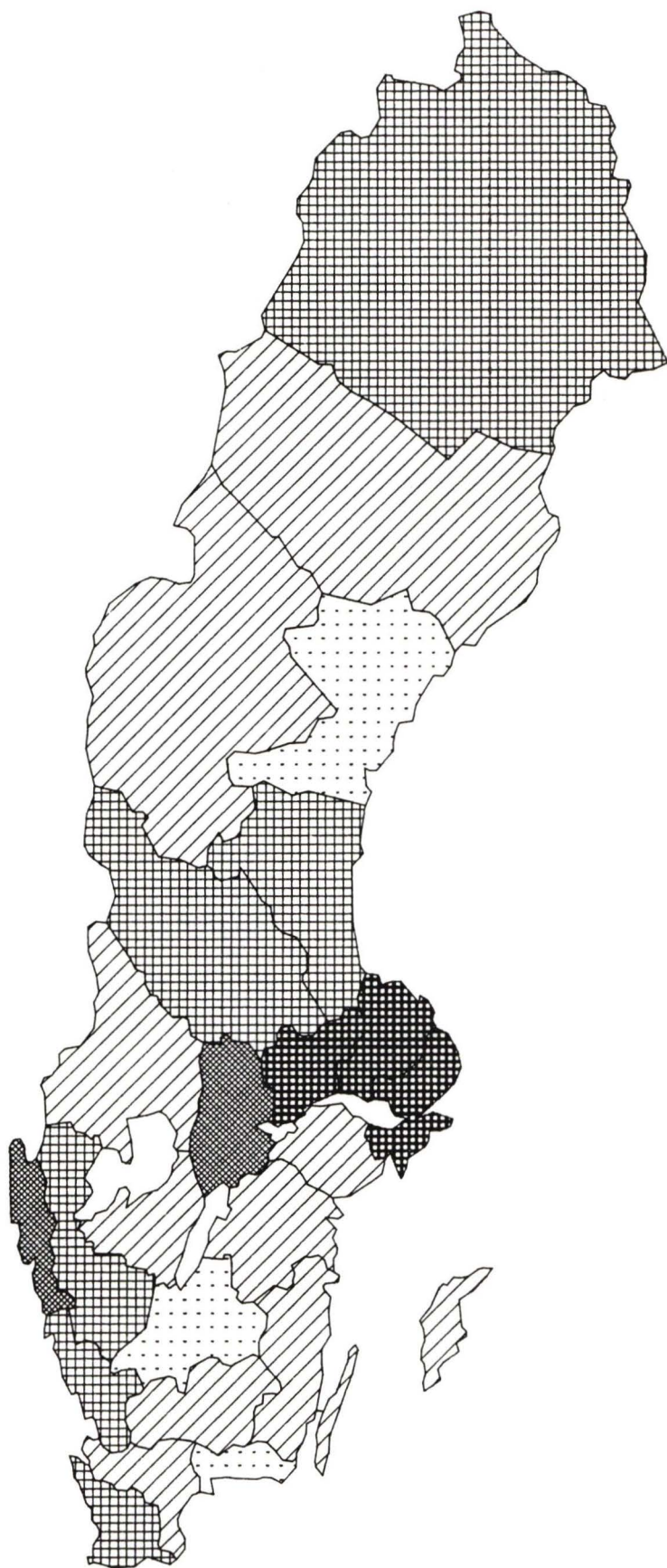
Län/Riksområde	1985	1986	Andel nya företag ¹	1987 ²	Andel nya företag ¹	Andel konkurser ¹
	Totalt	Totalt		Totalt		
Stockholm		5 050	7,1	5 023	7,1	2,1
STOCKHOLM	4 990	5 050	7,1	5 023	7,1	2,1
Västmanland		563	7,3	409	5,3	2,1
Uppsala		580	7,5	583	7,6	1,6
Södermanland		312	4,3	334	4,6	2,1
Östergötland		543	4,6	625	5,3	1,9
Örebro		506	6,2	502	6,1	1,2
ÖSTRA MELLANSVERIGE	2 156	2 504	5,8	2 453	5,7	1,8
Gotland		85	4,6	67	3,7	0,8
Jönköping		445	3,9	577	5,0	1,7
Kronoberg		268	4,2	272	4,2	1,4
Kalmar		370	4,6	377	4,7	1,4
SMÅLAND MED ÖARNA	1 244	1 168	4,2	1 293	4,7	1,5
Malmöhus		1 594	5,3	1 984	6,6	2,0
Blekinge		174	3,9	236	5,3	1,3
Kristianstad		434	4,2	413	4,0	1,6
SYDSVERIGE	2 687	2 202	4,9	2 633	5,9	1,8
Skaraborg		392	4,3	442	4,9	1,2
Halland		483	5,2	467	5,0	1,6
Göteborgs och Bohuslän		1 972	6,5	1 706	5,6	2,3
Älvsborg		892	5,6	918	5,8	1,5
VÄSTVERIGE	3 842	3 739	5,8	3 533	5,5	1,8
Värmland		427	4,7	503	5,6	1,6
Kopparberg		515	5,4	505	5,3	1,7
Gävleborg		509	5,5	563	6,1	1,5
NORRA MELLANSVERIGE	1 410	1 451	5,2	1 571	5,6	1,6
Västernorrland		340	4,0	416	4,9	1,5
Jämtland		216	4,4	197	4,0	1,7
MELLERSTA NORRLAND	857	556	4,2	613	4,6	1,6
Västerbotten		362	4,6	472	6,0	1,3
Norrbottn		419	5,2	349	4,4	1,9
NORRA NORRLAND	914	781	4,9	821	5,2	1,6
HELA RIKET	18 100	17 450	5,7	17 940	5,8	1,8

1) Avser antal nystartade företag resp konkurser per län i procent av företagsbeståndet enligt CFAR.

2) Uppgifterna är preliminära.

Nya företag 1986 i relation till företagsbeståndet

Antal nya företag i procent av företagsbeståndet i CFAR.

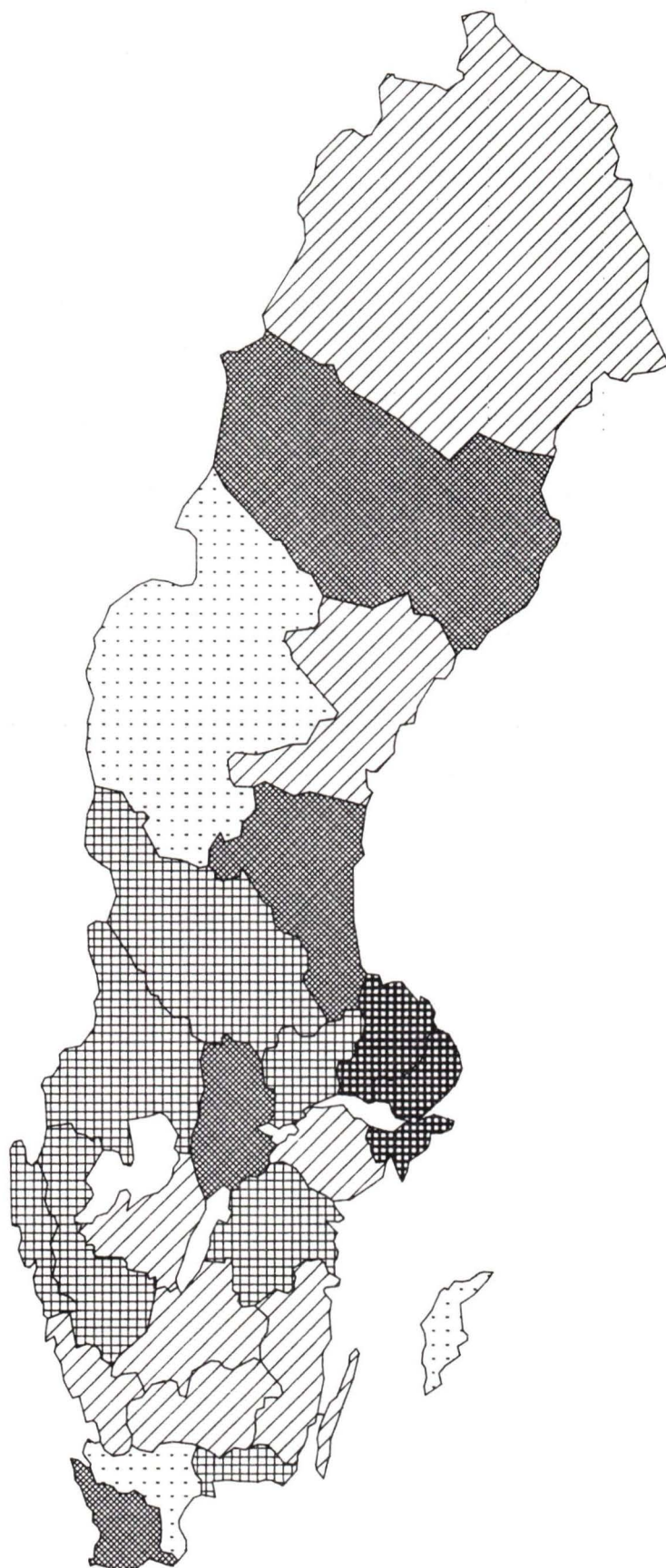

Andel nya företag
per län 1986.

	%	--->	4.0
	%	4.1 --->	5.0
	%	5.1 --->	5.9
	%	6.0 --->	6.9
	%	7.0 --->	

Nya företag 1987 i relation till företagsbeståndet

Antal nya företag i procent av företagsbeståndet i CFAR.

Andel nya företag
per län 1987.

	%	---	4.0
	%	4.1 ---	5.0
	%	5.1 ---	5.9
	%	6.0 ---	6.9
	%	7.0 ---	

List of terms

Tillverkning m m (SNI 2-4)	Manufacturing
Byggnadsverksamhet (SNI 5)	Construction
Varuhandel, restaurang och hotellrörelse (SNI 6)	Trade, restaurants and hotels
Övriga tjänstenärings (SNI 7-9)	Transport and storage, business services and social and personal services

Tabellförteckning List of tables

Sida/Page

4	1 Nyföretagandet 1985-1987 totalt och med fördelning på näring	1 New firms 1985-1987. Distribution by type of activity
5	2 Nyföretagandet 1985-1987 med regional fördelning	2 New firms 1985-1987. Distribution by regions
7	3 Nya företag 1986 procentuellt fördelade med avseende på näring och omsättningsgrupp	3 New firms 1986. Percentage distribution by type of activity and income groups
7	4 Nya företag 1986 procentuellt fördelade med avseende på näring och antal heltidssysselsatta	4 New firms 1986. Percentage distribution by type of activity and full time workers
	5 Nya företag 1986 procentuellt fördelade med avseende på näring och företagsform	5 New firms 1986. Percentage distribution by type of activity and company form

De lämnade svaren är hemliga och skyddade enligt sekretesslagen (SFS 1980:100). Uppgifterna används endast till statistiska sammanställningar (se bifogat exempel).

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt särskild kungörelse, SFS 1966:37.

NYETABLERINGSSTATISTIK

Blanketten insänds senast den 17 mars 1988
i bifogat svarskuvert

1

Är det en helt ny verksamhet som startats av ovannämnda företag/person efter 1984, eller har verksamheten tidigare bedrivits i annan företagsform, av annan ägare etc?

Kryssa i tillämpligt alternativ.

(Observera att den verksamhet som omnämns inom parentes till alt 3 ej avses ingå under alt 1).

Med verksamhet menas här alla former av tillverkning, handel od som utförs mot betalning oavsett omfattning.

☐ 1 Verksamheten har tidigare bedrivits i annan företagsform eller har övertagits från annat bolag/ägare.

☐ 2 Verksamhet har startats i ett dotterbolag inom en koncern.

☐ 3 Ny verksamhet har startats. (Här skall även Du kryssa för som "startat eget" och tagit med den verksamhet Du tidigare haft som anställd).

☐ 4 Verksamheten har återupptagits efter att ha varit vilande sedan år 19.....

☐ 5 Övrigt, (t ex startad före 1985)

Ni behöver inte besvara flera frågor

Gå vidare till frågorna 2 – 3

2 Vilket år startades/återupptogs verksamheten av ovanstående företag/person?

År
19.....

3 Gör en ungefärlig uppskattning av försäljningssumma och sysselsättning för året efter det att verksamheten startat/återupptagits.

Försäljningssumma/omsättning (fakturerad exkl moms) i tusental kr.

Mindre än 30

30-99

100-299

300-499

500-999

1 000-

Antal sysselsatta (inkl arbetande ägare) med arbetstid

Mindre än 35 tim/vecka

Mer än 35 tim/vecka

Vid säsongbetonad verksamhet, ange ungefärligt antal månader:

.....st

.....st

4 Övriga upplysningar

Underskriftsuppgifter

I detta ärende efterfrågas (Texta)	Datum
Telefon (riktnr och abonnentnr)	Underskrift

Blankettutgivare

Postadress (om inte bifogat svarskuvert används)

701 89 ÖREBRO

Telefon

Riktnr Abonentnr Begär

019 - 17 60 00 "Nyetableringsstatistik"

SCB

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

Enheten för servicenäringsar

Var finns alla företag samlade?

Svar: I Örebro! Närmare bestämt i SCBs centrala företags och arbetsställe-register (CFAR). Där finns också alla kommuner, myndigheter och föreningar. Totalt 600 000 arbetsställen! Uppgifterna uppdateras varje vecka.

På varje post finns bl a uppgifter om:

☐ Namn	☐ Bransch
☐ Adress	☐ Organisationsnummer
☐ Telefon	☐ Arbetsställen
☐ Anställda	☐ Geografiska koder

Du kan använda registret för:

☐ Uttag av målgrupper	☐ Aviseringar
☐ Identitetssättning	☐ Tabeller
☐ Komplettering av register	☐ Terminaltjänster

Men det finns ju andra adressdatabaser säger du. Javisst, men var tror du de fick sina uppgifter ifrån? Originalet måste väl duga lika bra som kopiorna?

Vill du veta mera, eller kanske beställa material direkt, kontakta då någon av dessa personer: Kerstin Elofsson, Ulf Nordlöw, Werkisa Wajira, eller Urban Fredriksson. Telefon 019/17 65 80. Adress: Statistiska centralbyrån, 701 89 Örebro.

ISAS

WASA
FÖRSÄKRING

Televerket

SKF

Procordia

SSAB

Skandinaviska Enskilda Banken